

ZÁKLADY OFTALMOPEDIE

HISTORIE

Mgr. Dominik Levíček,
levicek@ped.muni.cz

Jak to bylo postupně

- oftalmopedie jako věda: vznik na přelomu 19. a 20. století;
- původně lékařský obor;
- pedagogický až od poloviny 20. století;
- to, že není věda neznamena, že zcela chybí péče či dokonce nějaký druh intervence

INTERVENCE

Intervence

jako pojem

Co to je intervence?

zásah pro dosažení změny

příklady:

házení handicapovaných
ze skály

výuka PO SP (NS)

AKTIVITA:

historie oftalmopedie

<https://www.liveworksheets.com/6-fo113011rg>

Valentin Haüy

Paříž – historicky první ústav (1784)

1786 – Essai sur l'éducation des aveugles

1789 – ústav spojen s neslyšícími

1791 – ústav přebral stát

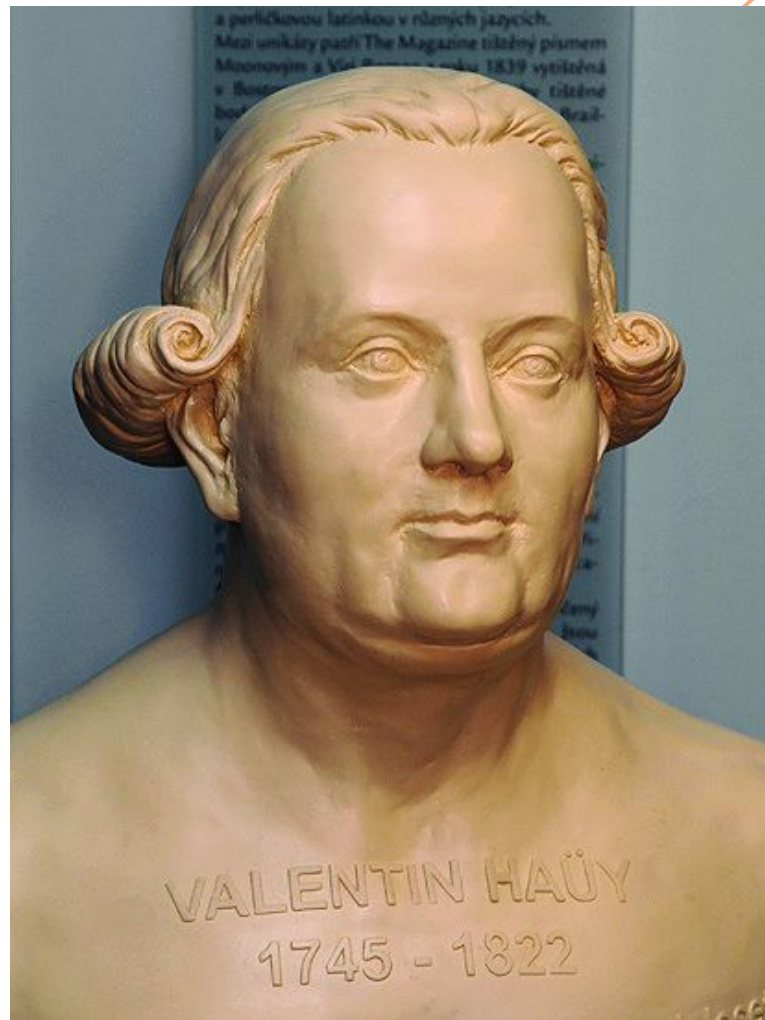
zatčen za jiné...

zakládá nové ústavy (+jeho odkaz)

1802 – Paříž

1806 – Berlín

pokusy v Petrohradu

Johann Wilhelm Klein

výchovně vzdělávací ústav pro nevidomé - Vídeň (1804)

začleňování nevidících do společnosti
- boj s chudobou

pracuje s dětmi od malička

zpřístupňuje učební pomůcky, ale také hry

Kleinův psací stroj - propichování

první příručka pro rodiče

navazují na něj v Čechách, v Itálii, na Slovensku, v Maďarsku apod.

Louis Braille

sám nevidící

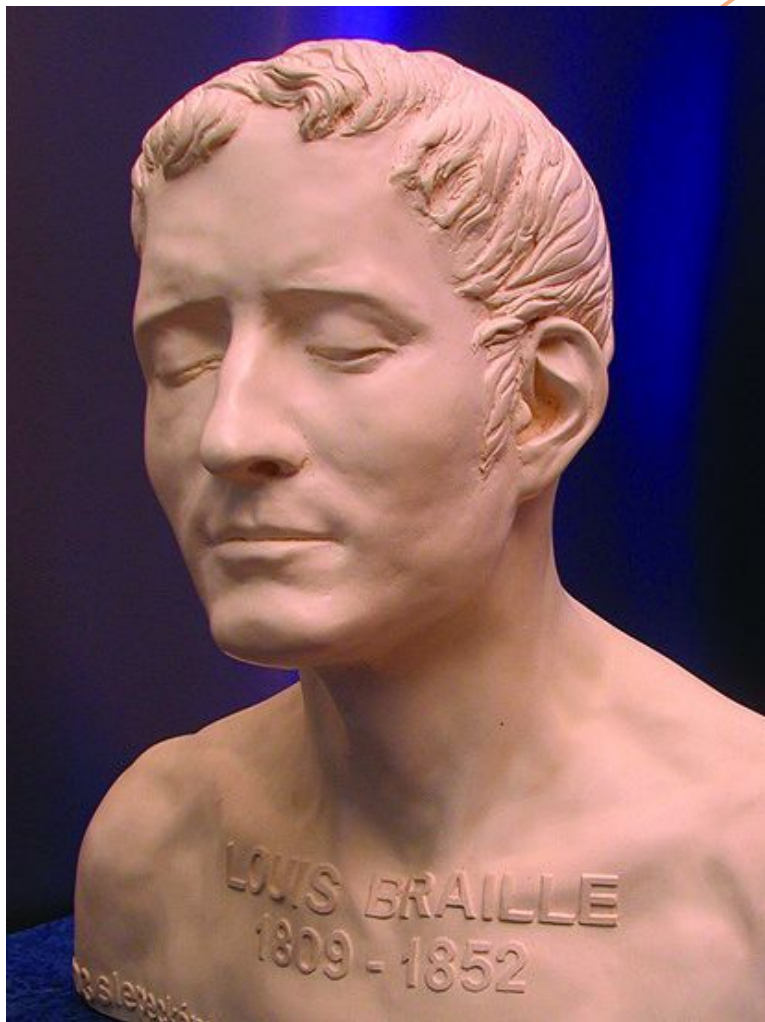
písmo (1825)

Procédé pour écrire les paroles, la musique et le plain-chant au moyen de points, à l'usage des aveugles et disposé pour eux

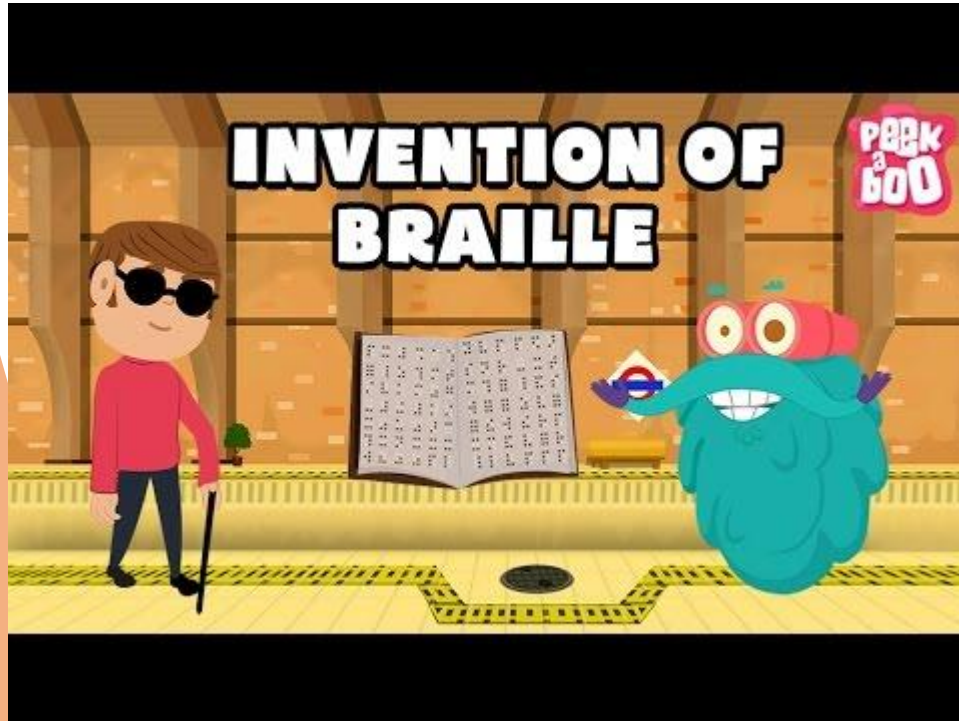
šestibod pro zápis písma, notace,
všemožných specifických označení

odmítán, kvůli údajné izolaci
nevidících

postupně doceněn až ve druhé pol.
19. století

Louis Braille

A	I	O	U	É	E	AN	IN	ON	UN	EU	OU
⠁	⠃	⠑	⠥	⠡	⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠
B	D	G	J	V	Z	P	T	Q	CH	F	S
⠃	⠑	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠
L	M	N	R	GN	L	OI	OIN	IEN	STE	X	MENT
⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠	⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠⠠⠠	⠠	⠠⠠⠠⠠

- starověk (Didymos Alexandrijský)
- (Haüy, Klein, Guillié etc.)
- F. Lany Terzi – Prodomo (1670)
- Charles Barbier – první bodové písmo (1815)
- Louis Braille 1825

Aloys Klár

zastávce
celistvosti
vzdělávání

u vzniku
Hradčanského
ústavu

zapojena celá
rodina (žena,
syn Pavel, vnuk
Rudolf)

Jan Rafael Beitl

ústav v Brně -
Zábrdovicích

pronajal dům a
vzal si do něj
několik
nevidících

hudební
vzdělávání

Jan Deyl

oční lékař

vzdělávání
nevidících v
českém jazyce

vzdělávání
pouze do určité
úrovně

Karel Emanuel Macan

skladatel

zakladatel
slepecké
knihovny,
časopisu Zora

učitel v Klárově
ústavu

zcela oslepl
v 19 letech

Další osobnosti

prof. Ján Jesenský

doc. Oldřich Čálek

Dr. Josef Cerha

Mgr. Pavel Wiener

Dr. Josef Smýkal

Mgr. Tereza Hradilková

PaeDr. Markéta Skalická

PhDr. Dagmar Moravcová

a mnoho dalších

Další osobnosti?

aneb kam se to ještě
může posunout? :)

Tipy na akce!!!

- představení Hrdinky 7. 10. 2024
Divadlo Barka
- Den otevřených dveří
Tyflocentrum Brno
- Den nevidomých 12. 11. 2024 FSS

